

„Ahoj mamko, chtělo by se mi pokračovat a zeptat se tě, jak se máš a tak vůbec. Takové ty zdvořilostní fráze. Vím, bylo by to dosti nevhodné a tak se raději ptát nebudu. Vidím sama, že to není žádný zázrak, ačkoli, co já vlastně vím. Většinou záleží na úhlu pohledu a ten můj a tvůj se už dlouho velmi, ale opravdu velmi liší. Sama to dobře víš.“

Já vím, mohla bys namítnout, že se setkáváme po velmi dlouhé době až dneska. Ale uznej sama, kdo za to může? Jen já? Nebo je chyba jinde? Já jsem to takto nechtěla, ačkoli uznávám, nesu svůj díl viny, ne že ne, ale z mého pohledu důvod našeho dlouhého odloučení je na tvé straně. Věřila jsi mi někdy? Nebo jsem byla vždycky jen ta nejstarší, ale zároveň i nejhorší z nás tří? Do hlavy ti nevidím, stejně, jako ty nevidíš do hlavy mé.“

Narodila jsem se před více než čtyřiceti roky, na konci sedmdesátých let dvacátého století jednoho mrazivého rána ve znamení vodnáře. Tenkrát tu byl jiný stát, jiná společnost, jiná doba. Ano, narodila jsem se „za komunistů“ jak se říká. Já to vidím tak, že jsem se prostě narodila do doby, která nebyla šťastná, ale která je, naštěstí, už pryč.

Do školky jsem nechodila, proto jsem musela nastoupit do přípravného ročníku základní školy, abych si zvykla na děti, na kolektiv a tak podobně. Nebyla to šťastná doba, ale rok utekl jako voda a já si z toho už moc nepamatuji. Což je vlastně dobře.

Pak jsem začala chodit na základní školu. Na první stupeň mám jen útržkovité vzpomínky, vesměs negativní. Občas se najde i nějaká hezká vzpomínka, ale těch moc není. Pak přišel druhý stupeň, nové předměty, nový učitelé, nový spolužáci... a pořád ten pocit samoty a nepřizpůsobení se většině. Byla jsem prostě jiná. Tenkrát jsem tomu nerozuměla, moc jsem se snažila zapadnout do nějaké party a být jako ostatní. Leč, nedařilo se mi to. Měla jsem svoje sny a vize, lidé narození ve vzdušných znameních bývají plaší, zasnění a pro okolí divní. A to já jako dítě naplňovala plnou měrou.

Měla jsem svoje oblíbené předměty, část jich byla neutrálních a pak tu byly předměty neoblíbené. V tom jsem se, naštěstí, od ostatních nelišila a i když mnou většinou všichni pohrdali, tak jim to nebránilo v tom, nechat si radit a občas opisovat při písémkách. Nebyla jsem nejlepší, ale zároveň ani nejhorší. A v něčem jsem byla dobrá, to zase ano.

Mám dva bratry a ti také chodili na stejnou základní školu a škola jim šla i lépe než mě. Většinou. Jsou prostě chytrí, tak to je. Doma jsem často slyšela srovnávání s nimi. Když jsem donesla dobrou známku, tak se to bralo skoro jako samozřejmost, když špatnou, tak jsem to měla pořád na talíři „Zase čtyřka, brácha dneska donesl jedničku. Proč se více neučíš? To seš tak blbá?“ a tak podobně.

„Vidíš to, povídám si s tebou a přitom se mi před očima odvíjí film toho, jak šel čas. Jak jsem se narodila, chodila do škol a pak i do práce. I tu pitomou střední školu jste mi s tátou vybrali vy, já jsem téměř neměla možnost cokoli změnit, jen ten obor jsem si milostivě mohla vybrat. A nebýt lidí ze školy, tak jsem neměla ani maturitu.“

Na konci základní školy jsem se chytla špatné party a dostala i ředitelskou důtku za krádeže. Malér jako hrom, ale naštěstí na střední škole na to nekoukali. To byla moje záchrana. Odchodem ze základy se vyřešilo dost problémů se spolužáky. Fyzická šikana se mi naštěstí vyhnula, ale psychika také umí udělat hodně a také dost bolí.

Od malička jsem byla docela zručná a moc ráda jsem si něco tvořila ať to bylo vystříhování či malování nebo pak i něco technického. V tom musím rodičům poděkovat, že mi to vyloženě nezakazovali, ačkoli o nějaké veliké podpoře se moc mluvit nedá. Ale nějaká tam i byla, ne že ne.

Dělala jsem různé koláže, ozdoby, šperky, světylka do modelů pro staršího brácha a tak podobně. Do dneška mi nečiní problém pověsit na zeď obrázek nebo si vymalovat pokoj.

Když končila moje základka, tak mi naši vybrali střední školu. Vybrali ji proto, že byla nejbližší našemu bydlišti a tak jsem tam jezdila jen pár stanic autobusem a hotovo. Ve Městě bylo škol více, ale nikoho nezajímalo, co bych si třeba vybrala já. A já nebyla moc průbojná, takže jsem si podřídila. Jako ostatní vždycky. Dostala jsem milostivě možnost si vybrat obor, ale jen na té vybrané škole. A jen obor učební s tím, že na maturitu stejně nemám, neboť jsem hloupá. Tak jo, poslala se přihláška a čekalo se, jak to dopadne. Ze školy pak přišel dopis, že mne berou, ale že mám dobré známky a je škoda nezkusit obor maturitní. To rodiče tenkrát dosti překvapilo, ale svolili k tomu, abych to zkusila.

„Už od dětství jsi proti mně byla vysazená. Nevím proč, ale bylo to tak. Někdy jsem k tomu dávala důvod, to vím, ale co mi do dneška vadí a s čím jsem se nesmířila je to, že pokud se k nějaké lumpárně nepřiznali bráchové, odnesla jsem to já s tím, že jsem nejstarší a měla jsem na ně dávat pozor. Stejně tak různé ponižování před příbuznými a známými, které se bralo jako veselé vyprávění ze života dětí. To také nemohu zapomenout.“

Přijímací zkoušky jsem udělala, sice ne úplně hladce, ale udělala jsem je. Pak přišel první ročník a já se dostala dál. Opět to nebylo úplně snadné a hladké, ale povedlo se to. Od druháku to pak už bylo lepší a velmi dobré známky z odborných předmětů mi zachraňovali další studium přes katastrofální výsledky z jazyků, hlavně toho anglického. Tady musím uznat, že nejsem nejbystřejší, nebo spíše že jsem na jazyky opravdu tupá.

„Co také nemohu zapomenout jsou pionýrské tábory a různé ozdravovny. Já vím, mysleli jste to tenkrát určitě dobře, ale patří to k mým nejhorším vzpomínkách na dětství a nějak se toho prostě nemohu pořádně zbavit. Je to už dávno, ale občas se to vrací. Někdy si na to vzpomenu a chce se mi brečet, jindy mi ty slzy opravdu vyhrknou. Kolikery ztracené prázdniny to byly už nespočítám, bylo jich ale mnoho.“

Léta dospívání, bojování sama se sebou, puberta, první známosti, první brigády, první všechno... a zatímco všichni ostatní mohli dělat skoro všechno a kromě dokonané vraždy by jim prošlo snad cokoli, já musela chodit domů vždy hnedka po škole, a na nějaké mejdany, flámy a ostatní radovánky puberty jsem si musela nechat zajít chuť. Prostě to nešlo. Byla jsem tenkrát slabá a nedokázala jsem si to prosadit. Na rozdíl od bratrů, kteří měli život o dost volnější. Hlavně ten nejmladší, ale tak to už bývá. A když přišli domů nametení a blili až do rána, tak se to skoro přešlo. Jistě, pak si to s mámou vyříkávali a ona na ně byla, logicky, našťvaná, ale tím to skončilo. Mě by snad vyhodila z domu, nebo mi nařezala na zadek i v osmnácti.

„Dalším zklamáním byl maturitní ples, nešla tam se mnou. Poslala jsi jen samotného tátu s tím, že nemáš co na sebe a nebudeš si kupovat šaty na jednu příležitost. Ale to, že maturitní ples své dcery zažiješ většinou jen jednou za život, to ti bylo jedno. Ples jsem tenkrát téměř celý proseděla u stolu. Sama, jako tomu bylo skoro vždycky. O půlnoci jsme museli odejít, protože jsi to tak tenkrát chtěla.“

Pak přišla první práce, nové prostředí, noví lidé, nové zkušenosti. Dělala jsem vlastně to, co jsem vystudovala. Začala jsem postupovat v hierarchii firmy nahoru, ale tobě to bylo stále málo. Jenže já jsem nechtěla dělat vedoucí oddělení nebo pobočky. Nechtěla, taková práce mě nebaví a nikdy mě bavit nebude. Tak to prostě je. Když jsem začala pracovat jako dobrovolník v nemocnici, myslela sis, že jsem se úplně pomátla. To stejné platilo o práci v domově důchodců. Ale mě to tenkrát opravdu bavilo a práce mi připadala jako užitečná. Konečně jsem zažila ten pocit, že jsem na světě k něčemu užitečná.“

Vystřídala jsem několik partnerů se kterými to vypadalo, že z krátkého vztahu bude i něco více, ale vždy to skončilo na tom jednom. Když jsem pak i tobě řekla, že z mé strany nebudeš babičkou, tak jsi byla zděšená a svoje naděje si začala vkládat jen do bratrů. Těm se do ženění a dětí nechtělo, ale naštěstí to dopadlo tak, že babičkou nakonec jsi. Věř mi, že to nebylo snadné. Čekala jsem podporu a útěchu. Nemít děti nebylo mé rozhodnutí, byl to prostě osud a nedokážeš si představit, jaké to bylo sama sobě to přiznat a smířit se s tím. Celá ta léta to na mě občas sedne a pak prostě jen pláču. Vím, nic to nezmění, nic se tím nevyřeší, ale prostě je občas potřeba otevřít ta stavidla neštěstí a alespoň trochu ulevit své duši.

Tenkrát si mi začala vyčítat, že kdybych se o sebe více starala, tak se to stát nemuselo, že kdybych se více hlídala a tak vůbec... prostě se to stalo a ty výčitky způsobily jen jednu věc. Začaly jsme se jedna druhé ještě více odcizovat. Prosím, nepřerušuj mě, vím, že se to nehodí, ale prostě to tak je. Když těch výčitek bylo už moc, tak jsem se prostě naštvála, práskla za sebou dveřmi, dala výpověď a našla jsem si novou práci v novém městě. Finančně jsem se zmohla, pak jsem se vdala, mám hodného muže a vychováváme spolu tři děti. To, že nejsme jejich biologičtí rodiče neznamená vůbec nic. A že si se s nimi nechtěla setkávat? To není má chyba ani má vina. Ani vina mého muže či našich dětí. Ano, našich dětí, vychováváme je společně a jsme rodina. Normální rodina s běžnými radostmi i starostmi. Podobně, jako jsi byla ty s tátou a námi. Ačkoli já se snažím být svým dětem lepší matkou než si mi byla ty. A že jsi mi nebyla na svatbě rovněž není mojí vinou, pozvánku jsem ti poslala. A vím, že dorazila. Vím to od tebe, v té době jsme totiž ještě občas komunikovaly, byť ne moc často, to uznávám.

Nehtěla jsi tenkrát přijít, protože... já vlastně ani nevím proč. Jeli jste s tátou někam na dovolenou, ale to jste mohli kdykoli jindy. To byla poslední kapka. Byla jsem zvyklá na to, že jsem ta nejhorší z rodiny, ale toto bylo vážně už moc. A tak se stalo to, co se stát muselo. Neviděly jsme se přes deset let. Během té doby jsem dostudovala vysokou školu a přes to, že mi během základky všichni říkali, že nemám hudební vlohy a při hudebce jsem musela mlčet, tak jsem se naučila hrát na flétnu a dneska hraji v orchestru. A jsem šťastná, mám čas na děti, na manžela, na sebe, máme hezký dům, chalupu v Jeseníkách... co více si přát? Snad jen to, abychom si o tom mohly někdy promluvit, aby ses mohla těšit s našimi dětmi stejně, jako se s nimi těším já a jako ses těšovala s dětmi bráchů. S těmi mám do dneška hezké vztahy, ale to se ti jistě doneslo.

Přes to všechno, co jsem teďka řekla, na co jsem myslela a co se mezi námi stalo i nestalo jsi moje máma. Když mi přišla zpráva o tom, že dneska budete tato sešlost, byla jsem zarmoucená a jsem do dneška. Pořád jsem si říkala, že k sobě třeba zase najdeme cestu. Možná že jednou ano, ale bude to muset nějakou dobu počkat. Jako věřící člověk to mám o něco jednodušší, vím a věřím, že budeme mít příležitost a čas se setkat a promluvit si. Tak se zatím měj tak hezky, jak to je jenom možné. V řadě za mnou už stojí další lidé a jsou nervózní. A já tu v těch nových černých šatech stojím asi už moc dlouho. A neboj, nezapomněla jsem na tvé přání, abys měla normální pohřeb, protože se ohně bojíš. Já si to pamatuji. Byl to s kluky docela boj, ale podařilo se mi je přesvědčit abychom splnili tvé přání. Sbohem a ať je ti země lehká.“